

Sverigefinska skolan i Göteborg-
Göteborgin Ruotsinsuomalainen Koulu
ekonomisk förening
Org.nr. 716444-9725

Återkallelse av godkännande

efter tillsyn av Sverigefinska skolan
i Göteborg belägen i Göteborgs kommun

Beslut

Skolinspektionen återkallar med stöd av 26 kap. 13 § skollagen (2010:800) godkännandet av Sverigefinska skolan i Göteborg-Göteborgin Ruotsinsuomalainen Koulu ekonomisk förening med organisationsnummer 716444-9725 som huvudman för förskoleklass, grundskola årskurserna 1-9 och fritidshem vid Sverigefinska skolan i Göteborg.

Sverigefinska skolan i Göteborg-Göteborgin Ruotsinsuomalainen Koulu ekonomisk förening har därmed inte rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Skolinspektionen förordnar med stöd av 26 kap. 16 § skollagen att beslutet ska gälla från den 6 januari 2017.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen konstaterade den 3 maj 2016 i två beslut, ett avseende förskoleklassen och grundskolan samt ett avseende fritidshemmet, att det fanns många allvarliga brister i Sverigefinska skolan i Göteborgs verksamhet. Trots att bristerna förelegat under lång tid hade inte rektorn och huvudmannen vidtagit åtgärder för att avhjälpa dem. Beslutet förenades därför med vite. Vid uppföljning av besluten bedömer emellertid Skolinspektionen att Sverigefinska skolan i Göteborg-Göteborgin Ruotsinsuomalainen Koulu ekonomisk förening inte följt Skolinspektionens föreläggande eller på annat sätt åtgärdat de brister som Skolinspektionen påtalade i beslutet, med ett fåtal undantag. De missförhållanden som kvarstår är allvarliga och Skolinspektionen bedömer att huvudmannen grovt åsidosatt det godkännande som lämnats för utbildningen vid skolenheten.

I Skolinspektionens beslut den 3 maj 2016 konstaterades att huvudmannen, hade använt lärare som inte var anställda av huvudmannen för att bedriva undervisning och för att fatta beslut om betyg i ett antal ämnen. Skolinspektionen fann också att flera av lärarna som satt betyg saknade legitimation. I uppföljningen av beslutet konstaterar Skolinspektionen att bristerna kvarstår. Inte heller under innevarande termin bedrivs all undervisning av lärare som är anställda av huvudmannen. Detta innebär att huvudmannen fortfarande inte bedriver utbildningen i enlighet med godkännandet. Eleverna i årskurserna 7-9 får i samtliga ämnen, förutom moderna språk och finska, undervisning av lärare som saknar behörighet och legitimation för den undervisning de bedriver. Huvudmannen och rektorn kan ändå inte presentera en plan för hur beslut om betyg ska fattas i enlighet med skollagens krav.

Skolinspektionen bedömde vidare i beslut den 3 maj 2016 att rektorn inte såg till att fördelningen av undervisningstid följde skollagens krav. Detta fick bland annat till följd att eleverna fick betydligt mindre undervisningstid i ämnet svenska än vad de har rätt till. De fick även för lite undervisningstid i matematik och slöjd. I uppföljningen av beslutet framkommer det att huvudmannen och rektorn fortfarande inte kan garantera att eleverna får undervisning i den omfattning de har rätt till. Huvudmannen och rektorn har inte, trots återkommande begäran därom, kunnat visa att fördelningen av undervisningstiden följer skollagens krav i gällande timplan för grundskolan.

Vid Skolinspektionens uppföljning framkommer att en stor andel av eleverna får betyget F i ett eller flera ämnen och flera av dem har fått detta betyg i samma ämne under flera terminer. Trots det har huvudmannen och rektorn ännu inte sett till att dessa elevers eventuella behov av särskilt stöd utreds.

Vidare bedriver rektorn respektive huvudmannen fortfarande inte något systematiskt kvalitetsarbete på skolenhets- respektive huvudmannanivå. Det innebär bland annat att skolan och huvudmannen inte själva har möjlighet att uppmärksamma och åtgärda de omfattande och allvarliga brister som finns i verksamheten. Eftersom det systematiska kvalitetsarbetet är centralt för en sko-

las utveckling och då utbildningen vid Sverigefinska skolan i Göteborg uppvisar många brister är detta särskilt allvarligt. Även det faktum att en stor andel lärare saknar behörighet och legitimation för den undervisning de bedriver gör arbetet med att följa upp och utveckla undervisningen än mer angeläget.

Skolinspektionen kritiserade i beslut från den 3 maj 2016 även att huvudmannen och rektorn inte såg till att det bedrevs ett målinriktat arbete vid skolan för att motverka att elever blev utsatta för kränkande behandling. Rektorn såg inte heller till att elevhälsan gavs förutsättningar att främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande, exempelvis genom att vara drivande i nämnda målinriktade arbete. I uppföljningen framkommer det att huvudmannen och rektorn inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa nämnda brister och Skolinspektionen bedömer således att även bristerna som rör detta arbete kvarstår.

Under Skolinspektionens tillsyn och i uppföljningen av ovan nämnda beslut har det framkommit att huvudmannen och rektorn visat okunskap om gällande författningar som reglerar utbildningarna och om det ansvar som en huvudman respektive rektor har för att eleverna får den utbildning de har rätt till enligt samma författningar. Vidare har Skolinspektionens uppföljning visat att huvudmannen och rektorn inte enbart har åsidosatt sina skyldigheter att avhjälpa påtalade brister inom tiden som följt på Skolinspektionens beslut utan även saknar en plan för hur bristerna framgent ska åtgärdas. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte har visat förmåga att även på längre sikt kunna komma tillrätta med påtalade brister.

Sammanfattningsvis konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte i alla delar följt föreläggandena från den 3 maj 2016 och att de missförhållanden som kvarstår är allvarliga. Godkännandet av Sverigefinska skolan i Göteborg-Göteborgin Ruotsinsuomalainen Koulu ekonomisk förening som huvudman för förskoleklass, grundskola årskurs 1-9 och fritidshem vid Sverigefinska skolan i Göteborg ska därför återkallas enligt 26 kap. 13 § skollagen.

Skäl för beslut

Bakgrund och utredning

Sverigefinska skolan i Göteborg är en fristående skola i stadsdelen Lundby i Göteborgs kommun. Huvudman för skolan är föreningen Sverigefinska skolan i Göteborg-Göteborgin Ruotsinsuomalainen Koulu ekonomisk förening med organisationsnummer 716444-9725. Under läsåret 2015/16 hade skolan 9 elever i förskoleklass och 55 elever i grundskolans årskurser 1-9. Under läsåret 2016/17 har skolan 54 elever i årskurserna 1-9, 13 elever i förskoleklassen och 45 elever inskrivna vid fritidshemmet. Det finns inga elever i årskurserna 5 och 6 under detta läsår. Under de flesta lektionerna bedrivs undervisningen i åldersintegrerade grupper. Eleverna i årskurserna 1-4 undervisas gemensamt, likaså utgör

eleverna i årskurserna 7-9 en undervisningsgrupp. Vid skolan bedrivs också fritidshem.

Skolverket godkände Sverigefinska skolan i Göteborg som en fristående grundskola avseende årskurserna 1-6 genom beslut den 5 april 1993 (dnr 92:1586) samt avseende årskurserna 7-9 den 24 januari 1994 (dnr 93:1424). Verksamheten startade läsåret 1993/94. Skolverket fattade därefter den 19 februari 1996 beslut om att ersätta tidigare meddelade godkännanden med ett nytt godkännande för huvudmannen avseende årskurserna 1-9 (dnr 95:640). Enligt 8 § lagen om införande av skollagen ska ett godkännande av en fristående skola som motsvarar grundskolan enligt 9 kap. 2 § i 1985 års skollag som gäller vid utgången av juni 2011 anses som ett godkännande som huvudman för grundskola enligt 2 kap. 5 § i den nya skollagen, om skolan har förklarats berättigad till bidrag enligt 9 kap. 6 § i 1985 års skollag. Skolverket gav huvudmannen ett godkännande av fristående förskoleklass genom underrättelse den 18 november 1999 (dnr 99:1818). Enligt 7 § lagen om införande av skollagen ska ett godkännande av utbildning som motsvarar förskoleklassen enligt 2 b kap. 6 och 7 §§ i 1985 års skollag som gäller vid utgången av juni 2011 anses som ett godkännande som huvudman för förskoleklass enligt 2 kap. 5 § i den nya skollagen, om bidrag lämnas enligt 2 b kap. 10 eller 10 a § i 1985 års skollag. Av underrättelsen framgår att huvudmannen fått godkännande om att bedriva förskoleverksamhet för sexåringar av Göteborgs kommun redan från och med 22 maj 1996. Huvudmannen fick den 16 juni 1992 godkännande av Länsstyrelsen att bedriva fritidshemsverksamhet (dnr 503-11033-92). Enligt 5 § lagen om införande av skollagen ska ett godkännande av fritidshem enligt 2 a kap. 13 § i 1985 års skollag som gäller vid utgången av juni 2011 anses som ett godkännande som huvudman för fritidshem enligt 2 kap. 5 § i den nya skollagen, om huvudmannen har förklarats berättigad till bidrag enligt 2 a kap. 17 § 1985 års skollag.

Skolinspektionen besökte Sverigefinska skolan i Göteborg den 19-21 januari 2016 med anledning av regelbunden tillsyn av skolenheten och huvudmannens ansvarstagande för skolenheten och fritidshemmet. Tillsynen visade att det fanns flera allvarliga brister i verksamheten. Skolinspektionen förelade därför i beslut den 3 maj 2016 huvudmannen vid vite att senast den 25 augusti 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna inom bedömningsområdena:

- Extra anpassningar och särskilt stöd
- Förutsättningar för lärande och trygghet
- Styrning och utveckling av verksamheten
- Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna
- Utveckling av utbildningen vid skolenheterna, i beslut avseende förskoleklass och grundskola.

Utöver dessa förelägganden vid vite förelades även huvudmannen att senast den 25 augusti 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna inom bedömningsområdena:

- Undervisning och lärande
- Trygghet och studiero och åtgärder mot kränkande behandling
- Ytterligare brister
- Utveckling av utbildningen vid skolenheterna, i beslut för fritidshem.

Den 30 maj 2016 träffade Skolinspektionen rektorn och ordföranden för huvudmannens styrelse. Då förklarade Skolinspektionen besluten och vad de beskrivna sanktionerna i besluten innebär. Huvudmannen skulle senast den 25 augusti 2016 inkomma med en skriftlig redovisning av vilka åtgärder som vidtagits för att avhjälpa bristerna. Under mötet förklarade Skolinspektionen att myndigheten utgår från att huvudmannen vidtar åtgärder så att bristerna inom samtliga bedömningsområden avhjälpas senast den 25 augusti 2016, alternativt har en trovärdig och konkret planering av hur bristerna inom en snar tid därefter ska avhjälpas.

Den 22 augusti 2016 inkom huvudmannen emellertid med en begäran om uppskov till Skolinspektionen. Skälet, som huvudmannen angav, var uppkomna datorproblem. Huvudmannen fick då anstånd att komma in med redovisningen senast den 16 september 2016. Huvudmannen kom vid detta datum in med en kortfattad redovisning. För ett antal brister saknades helt redovisning av vidtagna åtgärder. Huvudmannen har även skickat in ett antal dokument. I redovisningen skrivs "Här kommer ett antal dokument som jag tidigare inte visste var de fanns.". Huvudmannen redogör dock inte för hur dessa dokument avser att beskriva hur respektive brist ska avhjälpas. Bland dokumenten finns exempelvis en mall för individuell utvecklingsplan med en skånsk kommuns namn som titel. Gemensamt för samtliga dokument är att de inte innehåller aktuell information.

Skolinspektionen genomförde en telefonintervju med rektorn den 19 september 2016 i syfte att få kompletterande information om vilka åtgärder som huvudmannen och rektorn eventuellt vidtagit. Skolinspektionen besökte därefter skolan den 21 september 2016 och genomförde intervjuer med delar av elevhälsan, elever, lärare, rektorn och ordföranden för huvudmannens styrelse. Den 27 september 2016 intervjuade Skolinspektionen psykologen i elevhälsan via telefon. Vidare genomförde Skolinspektionen en telefonintervju den 29 september 2016 med en bibliotekarie vid ett kommunalt bibliotek i Göteborg eftersom huvudmannen uppgett att skolan har ett samarbete med detta bibliotek.

Då Skolinspektionen även efter att dessa intervjuer genomförts bedömt att huvudmannen och rektorn inte besvarat om och i så fall hur de avhjälp tidigare påtalade brister har Skolinspektionen ställt kompletterade frågor. Huvudman-

nen har inte besvarat merparten av dem och Skolinspektionen har därför behövt påminna huvudmannen samt förlänga svarstiden. Huvudmannen har då svarat på en del av dessa frågor medan en del fortfarande är obesvarade.

Skolinspektionen har upprättat ett protokoll innehållande uppgifter som samlats in vid uppföljningen. Protokollet kommunicerades till huvudmannen den 30 september 2016 och huvudmannen ombads att senast den 14 oktober 2016 inkomma med eventuella synpunkter på innehållet i protokollet. Uppgifter inkom till Skolinspektionen den 24, 25 och 26 oktober 2016.

Skolinspektionens bedömning

Skolenhetens lärare och betygsättning

Skolinspektionen bedömde i beslut den 3 maj 2016 att huvudmannen hade använt lärare som inte varit anställda av huvudmannen för att bedriva undervisning och för att fatta beslut om betyg i ett antal ämnen. Skolinspektionen bedömde vidare att betygsättningen inte skett i enlighet med författningarnas krav eftersom lärare vid Sverigefinska skolan i Göteborg, som saknade lärarlegitimation, ensamma hade satt betyg i de samhällsorienterande ämnena, svenska, engelska, bild, hem- och konsumentkunskap, slöjd (textilslöjd) och musik.

I beslutet förelades Sverigefinska skolan i Göteborg-Göteborgin Ruotsinsuomalainen Koulu ekonomisk förening därför att vidta följande åtgärder:

- Huvudmannen och rektorn ska se till att undervisningen bedrivs av lärare som är anställda av huvudmannen. (23 kap. 1, 3-4 §§ skollagen)
- Huvudmannen och rektorn ska se till att betyg beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyget ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. (3 kap. 16 § skollagen)

Motivering

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 5 § skollagen kan enskilda efter ansökan få godkännas som huvudmän för att bedriva undervisning inom bland annat grundskola. Godkännande ska lämnas om den enskilde har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. Godkännandet ska avse en viss utbildning vid en viss skolenhet. Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd

av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Enskilda huvudmän får enligt bestämmelserna i 23 kapitlet skollagen med bibehållet huvudmannaskap sluta avtal med en enskild fysisk eller juridisk person, och i fall som avses i 4 § tredje stycket med staten, om att utföra uppgifter inom utbildning eller annan verksamhet enligt denna lag (entreprenad). Inom grundskolan får huvudmannen överlämna modersmålsundervisning, och i vissa fall uppgifter som avser fjärrundervisning, på entreprenad. I övrigt är det inte möjligt att överlämna uppgifter hänförliga till undervisning i grundskolan på entreprenad.

Av 3 kap. 16 § skollagen framgår vidare att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyget ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslut fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn.

Huvudmannens redovisning

I den redovisning av åtgärder som huvudmannen skickat in till Skolinspektionen den 16 september 2016 uppger rektorn att läraren som undervisar i spanska "kommer från Språkcentrum". Vidare skriver rektorn att hon fått tag på en lärare från den s.k. Studentpoolen för undervisning i matematik och de naturorienterade ämnena.

Att huvudmannen eller rektorn skulle ha vidtagit några åtgärder för att se till att beslut om betyg kommer att kunna fattas i enlighet med författningarnas krav framgår inte av redovisningen.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen har den 22 september 2016 begärt att huvudmannen och rektorn ska inkomma med en redovisning av vilket anställningsförhållande som råder mellan respektive lärare och Sverigefinska skolan i Göteborg. Rektorn har då svarat att alla lärare förutom två är anställda vid Sverigefinska skolan i Göteborg. Den ene har sin anställning vid Studentpoolen och undervisar Sverigefinska skolans elever i matematik, fysik, kemi, biologi och teknik. Den andra har sin anställning vid Språkcentrum och undervisar Sverigefinska skolans elever i spanska.

Skolinspektionen har i skrivelse den 13 oktober 2016 efterfrågat en redogörelse om de avtal som reglerar förhållandet mellan huvudmannen och de lärare som undervisar vid skolan men inte är anställda där, samt även kopior på eventuella skriftliga avtal. Skolinspektionen har dock inte fått någon respons på denna begäran.

Skolinspektionen har efter påminnelser den 29 september, 3 oktober och 6 oktober 2016 fått in en förteckning från huvudmannen över vilka lärare som undervisar eleverna, i vilka ämnen och årskurser undervisningen bedrivs, samt

kopior på legitimationen för de lärare som har en sådan. Vid granskning av denna information framkommer det att eleverna i årskurserna 7-9 får undervisning av obehöriga, icke legitimerade, lärare i samtliga ämnen de får undervisning i förutom i spanska och finska. I den telefonintervju med rektorn som Skolinspektionen genomförde den 19 september 2016 uppger rektorn att hon har en legitimerad lärare som undervisar på lågstadiet som kan sätta betygen i svenska och de samhällsorienterande ämnena. Hon berättar dock att hon inte har någon plan för vem som ska sätta betygen i de naturorienterande ämnena, teknik, engelska och hem- och konsumentkunskap tillsammans med den undervisande läraren. Vid intervjun med rektorn vid uppföljningsbesöket uppger hon att hon inte vet hur hon i betygsättningen kan använda sig av de legitimerade lärare som finns på skolans lågstadium och att hon måste läsa på vilka regler som gäller. Hon berättar vidare att skolan kanske får köpa in tjänsten från någon kommunal skola om hon inte kan använda de lärare hon har till sitt förfogande.

Skolinspektionens bedömning

Enligt uppgift från rektorn är två av de lärare som undervisar vid skolan inte anställda av huvudmannen. Huvudmannen har inte visat och inte heller gjort gällande att förhållandet är sådant att det kan jämföras med ett anställningsförhållande. Lärarna undervisar i sådana ämnen som det inte finns möjlighet enligt skollagens regler att överlämna på entreprenad inom grundskolan. Då lärarna inte är anställda av huvudmannen bedriver huvudmannen inte utbildningen själv i enlighet med godkännandet.

Utredningen visar också att eleverna i årskurserna 7-9 får undervisning av icke legitimerade lärare i alla de ämnen som eleverna har undervisning i, förutom i moderna språk och finska. Trots detta har varken huvudmannen eller rektorn redogjort för att några konkreta åtgärder vidtagits eller planerats att vidtas för att säkerställa att alla betyg kommer att kunna sättas i enlighet med författningarnas krav.

Skolinspektionen bedömer därför att huvudmannen och rektorn inte vidtagit åtgärder för att avhjälpa ovanstående brister. Skolinspektionen bedömer att det är allvarligt att delar av undervisningen fortfarande inte bedrivs av lärare som är anställda av huvudmannen samt att betyg sätts av såväl dessa som av lärare vilka inte är legitimerade. Beslut om betyg kan få långtgående konsekvenser för den enskilde eleven. Därför är det en viktig rättsäkerhetsfråga att beslut om betyg fattas på ett författningssenligt sätt.

Fördelning av undervisningstid enligt timplanen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 3 maj 2016 att huvudmannen och rektorn inte såg till att undervisningstiden för varje elev i grundskolan följde den fördelning som framgår av timplanen i bilaga 1 till skollagen. Av beslutet

framgick det att eleverna fick betydligt mindre undervisningstid i ämnet svenska än vad de har rätt till. Vidare konstaterade Skolinspektionen att eleverna också fick mindre undervisningstid i ämnena matematik och slöjd än vad de har rätt till, men däremot mer undervisningstid inom ramen för skolans val än vad timplanen föreskriver.

I beslutet förelades därför Sverigefinska skolan i Göteborg-Göteborgin Ruotsin-suomalainen Koulu ekonomisk förening att vidta följande åtgärd:

- Huvudmannen och rektorn ska se till att eleverna tillförsäkras en fördelning av undervisningstiden i enlighet med skollagens krav gällande timplan för grundskolan. (2 kap. 8 § och 10 kap. 4 - 5 §§ skollagen och bilaga 1 till skollagen)

Motivering

Rättslig reglering

Enligt skollagen ansvarar huvudmannen för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skolförfattningarna. Av bilaga 1 till skollagen framgår hur stor den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara samt hur den ska fördelas.

Huvudmannens redovisning

I den redovisning av vidtagna åtgärder som huvudmannen skickat in till Skolinspektionen den 16 september 2016 skriver rektorn att "Jag håller på med timplanen. Vi har lagt schema men jag vill kontrollera att den stämmer. Den kommer". I övrigt anger inte huvudmannen om några insatser vidtagits för att säkerställa att undervisningstiden fördelas i enlighet med skollagens krav. Huvudmannen har inte heller gett in aktuell timplan för skolan, scheman eller annat som visar hur undervisningstiden kommer fördelas under innevarande och kommande läsår.

Skolinspektionens utredning

I den telefonintervju med rektorn som Skolinspektionen genomförde den 19 september 2016 uppger rektorn att hon ökat undervisningstiden i svenska på lågstadiet men att hon inte kontrollerat om detta kommer resultera i att eleverna under hela sin tid i grundskolan kommer få minst det antal timmars undervisning i ämnet svenska som de är berättigade till enligt skollagen. Vidare berättar rektorn att hon ännu inte lagt in undervisning i ämnet slöjd på schemat för högstadieeleverna men att denna undervisning nog kommer förläggas till vårterminen. I svar den 10 oktober 2016 på Skolinspektionens kompletterande frågor framkommer det dock att rektorn inte heller bestämt i vilka lokaler undervisningen i trä- och metallslöjd ska bedrivas.

I intervju med rektorn den 21 september 2016 berättar hon att hon inte är färdig med justeringarna av skolans timplan. Rektorn berättar vidare att de inte lagt in

fler lektioner i matematik på högstadiet efter Skolinspektionens beslut. Hon berättar också att undervisning i musik är schemalagt för eleverna i årskurserna 7-9 under detta läsår. Dock har hon inte fått tag på någon lärare som kan undervisa dem varför eleverna inte fått någon undervisning i ämnet. Detta beskrivs även i huvudmannens synpunkter på Skolinspektionens protokoll som inkom till Skolinspektionen den 25 oktober 2016 där rektorn skriver att hon haft kontakt med Kulturskolan i Lundby men att de inte har några lediga lärare.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen senast den 14 oktober 2016 ska svara på kompletterande frågor om bland annat i vilka årskurser den extra timmen undervisning i ämnet svenska har lagts till samt skicka in skolans timplan. I huvudmannens synpunkter på Skolinspektionens protokoll som inkom till Skolinspektionen den 24 oktober 2016 skriver rektorn att de fortfarande arbetar med timplanen och att hon ska återkomma angående den samt elevernas undervisningstid i svenska. Trots påminnelser och förlängd svarstid har Skolinspektionen dock varken fått in något svar på frågorna eller någon timplan.

Skolinspektionen har även begärt att huvudmannen ska inkomma med en redogörelse som bland annat ger svar på vilka lärare som undervisar eleverna i de olika ämnena. Av denna redogörelse framgår att skolan har en lärare som ska undervisa eleverna i förskoleklassen och årskurserna 1-4 i ämnet musik samt undervisa eleverna i årskurs 3 i slöjd. Dock redogör huvudmannen inte heller här för vem som ska undervisa eleverna i övriga årskurser i dessa ämnen. Av huvudmannens synpunkter på Skolinspektionens protokoll som inkom till Skolinspektionen den 25 oktober 2016 framgår att skolan ännu inte anställt någon lärare för att undervisa i trä- och metallslöjd.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att eleverna vid skolan fortfarande inte garanteras en fördelning av undervisningstiden i enlighet med skollagens krav och att den tidigare konstaterade bristen därmed kvarstår. Huvudmannen har inte, trots återkommande begäran från Skolinspektionen, kunnat presentera vilken timplan som gäller vid skolan och därmed inte heller hur man tillförsäkrar eleverna den undervisning de har rätt till. Det har av utredningen också framkommit att det vid skolan inte finns lärare att tillgå för undervisning i musik och trä- och metallslöjd i samtliga årskurser samt att det även saknas lokal för undervisning i trä- och metallslöjd. I Skolinspektionens beslut den 3 maj 2016 konstaterades bland annat att eleverna fick för lite undervisningstid i ämnena svenska, matematik och slöjd. Efter detta beslut har dessutom en bestämmelse i skollagen trätt ikraft om utökat antal undervisningstimmar i matematik. Ändå har antalet timmars undervisning i matematik inte utökats vid skolan, enligt uppgift från rektorn.

Skolinspektionen bedömer att det är allvarligt att huvudmannen inte har säkerställt att undervisningstiden för varje elev vid skolan följer den fördelning som framgår av timplanen. Huvudmannen har därmed inte säkerställt att varje elev

får den garanterade undervisningstiden i respektive ämne som följer av skollagen. Bristen kan få allvarliga konsekvenser för eleverna då den innebär en uppenbar risk för att elevernas möjlighet att nå kunskapsmålen försämras.

Extra anpassningar och särskilt stöd

I beslut den 3 maj 2016 bedömde Skolinspektionen att ansvariga på skolan inte skyndsamt utredde elevers behov av särskilt stöd. Detta trots att en stor andel av eleverna i årskurserna 6-9 inte nådde kunskapskraven som minst ska uppnås (dvs. fick betyget F) i ett eller flera ämnen. Flera elever fick dessutom betyget F i samma ämnen under flera terminer. Skolan hade också under lång tid saknat en elevhälsa med alla de kompetenser som denna ska innehålla enligt skollagen, bland annat specialpedagogisk kompetens. Denna kompetens fanns därmed inte att tillgå vid utredningar av elever i eventuellt behov av särskilt stöd.

I beslutet förelades Sverigefinska skolan i Göteborg-Göteborgin Ruotsinsuomalainen Koulu ekonomisk förening därför vid vite att vidta följande åtgärd:

- Rektorn ska se till att ansvariga på skolan skyndsamt utreder elevens behov av särskilt stöd, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Samråd ska under utredningen ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 8 § skollagen)

Motivering

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd.

Huvudmannens redovisning

I den redovisning av åtgärder som huvudmannen inkommit med den 16 september 2016 uppger huvudmannen att en kurator anställts och att rektorn ansökt hos Skolverket om bidrag till en specialpedagog, men ännu inte fått något besked. Att några utredningar av elevers eventuella behov av särskilt stöd har genomförts eller planerats att genomföras redogör huvudmannen inte för.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen har i samband med uppföljningen begärt in betygskatalogen för eleverna i årskurserna 6-9. Av den framgår att en tredjedel av eleverna har fått betyget F i samma ämnen under tre terminer och då även under vårterminen 2016. För några av dem gäller den beskrivna situationen flera ämnen och även under fler än tre terminer. Vidare framgår att av samtliga betyg som sattes under vårterminen 2016 var en dryg femtedel betyget F.

Under uppföljningsbesöket vid skolan den 21 september 2016 intervjuade Skolinspektionen kuratorn och skolsköterskan i elevhälsan och den 27 september 2016 intervjuades psykologen. Vid intervjuerna uppger psykologen, skolsköterskan och kuratorn att de inte fått i uppdrag att utreda någon elevs behov av särskilt stöd. Psykologen och skolsköterskan berättar också under intervju att skolan inte har några rutiner för hur och när lärare ska signalera till elevhälsan att elevers eventuella behov av särskilt stöd behöver utredas. Vidare uppger psykologen att elevhälsan, lärarna och rektorn inte haft några diskussioner om vid vilka tillfällen och omständigheter lärarna ska göra elevhälsan uppmärksam på att utredningar av elevers eventuella stödbehov behöver göras.

I intervju med lärarna uppger de att de vänder sig till rektorn eller elevhälsan i de fall de upptäcker att en elev riskerar att inte nå kunskapsmålen. Det framkommer vidare att de inte känner till om det finns utarbetade åtgärdsprogram för någon av de elever som de undervisar.

Vid intervjun med rektorn uppger hon att hon pratar med elevhälsan för att ta reda på vilket särskilt stöd elever behöver, men när det gäller psykologen kan hon inte göra utredningar på grund av tidsbrist. Rektorn uppger vidare att hon och två av lärarna som undervisar i årskurserna 7-9 håller på med en genomgång av vilka behov eleverna har. Slutligen konstaterar rektorn att det inte finns någon elev på skolan som har ett åtgärdsprogram.

I de synpunkter på Skolinspektionens protokoll som huvudmannen inkommit med den 24 oktober 2016 skriver rektorn att "De elever som lämnade oss i våras var föremål för diskussion i EHT [Elevhälso-teamet, Skolinspektionens anmärkning]. De fick också enskild hjälp av lärarna." Huvudmannens synpunkter innehåller också följande beskrivning från rektorn: "När vi gått igenom de åtgärder där skolhälsovården är inblandad så gör pedagogerna tillsammans med mig de åtgärdsprogram som det finns behov av".

Rektor uppger i skrivelse den 30 november 2016 att skolans elevhälsa numer även består av en specialpedagog.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Sverigefinska skolan i Göteborg fortfarande uppvisar stora brister i arbetet med särskilt stöd.

Vid Skolinspektionens uppföljning framgår att en betydande andel elever vid skolan fått betyget F i samma ämnen under flera terminer i följd. Det får därmed anses klarlagt att rektorn borde ha sett till att dessa elevers behov av särskilt stöd skulle ha utretts. Intervjuade lärare uppger att de vänder sig till elevhälsan och rektorn om de skulle upptäcka att en elev riskerar att inte nå kunskapsmålen. Rektor uppger å sin sida att hon vänder sig till elevhälsan, undantaget psykologen, för att ta reda på vilket behov av särskilt stöd en elev har. Vid intervjuer med skolpsykologen, skolsköterskan och kuratorn framkommer det dock att ingen av dem fått i uppdrag att göra en utredning om en elevs behov av särskilt stöd samt att det enligt deras uppfattning saknas rutiner för hur och när lärare ska signalera till elevhälsan om att en elevs behov av särskilt stöd behöver utredas. Rektorn har inte heller på annat sätt kunnat visa att utredningar av elevers behov av stöd har skett på sätt som skollagen föreskriver. De åtgärder som rektorn beskrivit om att hon och två lärare påbörjat i form av "genomgång av vilka behov eleverna har" uppfyller inte skollagens krav på utredning av elever behov av särskilt stöd, enligt Skolinspektionens bedömning. Vidare har rektor uppgett att det inte finns något utarbetat åtgärdsprogram för någon elev vid skolan. Skolinspektionen kan konstatera att det saknas en gemensam rutin som är känd för all berörd personal rörande när en anmälan ska göras till rektor om att en elev riskerar att inte nå kunskapsmålen. Sammantaget finner Skolinspektionen att rektorn fortfarande inte ser till att elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Tidigare konstaterade brist kvarstår därmed.

Vid Skolinspektionens uppföljning har det vidare framkommit att psykologen som ingår i elevhälsan inte kommer att delta i utredningar om särskilt stöd på grund av tidsbrist. Det har också framkommit att något sådant samråd inte skett. Den tidigare konstaterade bristen kvarstår därmed även i detta hänseende. Uppgiften från rektorn den 30 november 2016 om att elevhälsan numera omfattar även en specialpedagog föranleder ingen annan bedömning när det gäller arbetet med särskilt stöd och samverkan mellan rektor och elevhälsa.

Skolinspektionen konstaterade i sitt beslut den 3 maj 2016 att en betydande andel av eleverna hade fått betyget F i samma ämnen under flera terminer utan att rektorn vidtagit åtgärder för att se till att dessa elevers behov av särskilt stöd utreddes. Vid genomgång av betygskatalog från vårterminen 2016 framgår att

Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg, Besök: Kungsgatan 20
Telefon: 08-586 080 00, Fax: 08-586 080 04
www.skolinspektionen.se

dessa elever även under denna termin fått betyget F i flertalet av dessa ämnen. Mot denna bakgrund är det mycket allvarligt att skolan fortfarande inte tar ansvar för att elevernas behov av särskilt stöd utreds när behov av det finns samt att samråd sker med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektorns ansvar för utveckling av utbildningen vid skolenheten

I beslut den 3 maj 2016 bedömde Skolinspektionen att det vid Sverigefinska skolan i Göteborg inte bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete. Rektorn och lärarna följde inte alls upp, dvs. samlade inte in och sammanställde, skolenhetens resultat. Därmed saknades även en analys av resultaten samt beslut om utvecklingsåtgärder utifrån analysen.

Skolinspektionen förelade därför Sverigefinska skolan i Göteborg-Göteborgin Ruotsinsuomalainen Koulu ekonomisk förening vid vite att vidta följande åtgärder för att avhjälpa bristerna:

- Rektorn ska följa upp skolenhetens kunskapsresultat samt resultaten av arbetet med trygghet och studiero. Uppföljningen ska dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen ska rektorn besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn ska planera för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomföra dessa. Planeringen och åtgärderna ska dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Motivering

Rättslig reglering

I skollagen anges att rektorn ansvarar för att det på skolenhetsnivå genomförs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål för utbildningen som finns i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Enligt läroplanen har rektorn som pedagogisk

ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan ansvar för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektorn har ansvaret för skolans resultat. Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Huvudmannens redovisning

I den redovisning huvudmannen skickat in till Skolinspektionen den 16 september 2016 finns ingen beskrivning av hur kvalitetsarbetet vid skolenheten bedrivs eller ska bedrivas. Vidare saknar redovisningen en uppföljning i form av en sammanställning av skolans kunskapsresultat och resultat av skolans arbete med trygghet och studiero.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen genomförde en telefonintervju med rektorn den 19 september 2016 för att få kompletterande information om kvalitetsarbetet. Rektorn uppgav då att lärarna gjorde en utvärdering i våras i vilken resultaten för läsåret 2015/16 följdes upp, men att det ännu inte upprättats någon dokumentation över slutsatserna därav.

I efterföljande intervju vid Skolinspektionens uppföljningsbesök uppger rektorn att skolan hade studiedagar i juni och att hon och lärarna då gick igenom betygsresultaten. Rektorn berättar i motsats till vad som sagts vid tidigare intervju, att arbetet även resulterat i en dokumenterad utvärdering, men att hon inte minns vad hon och lärarna kom fram till därvid. Av intervjun framgår även att det enda beslut om utvecklingsåtgärder som hon fattat för att förbättra resultaten vid skolan är att hon anställt en kurator, samt att någon sammanställning eller analys av resultatet av skolans arbete för att skapa trygghet och studiero för eleverna och motverka att de blir utsatta för kränkande behandling inte gjorts.

I intervjuer med lärarna vid uppföljningsbesöket den 21 september 2016 uppgir de att skolan inte gjort någon sammanställning av kunskapsresultaten och att de därmed inte fått möjlighet att diskutera och analysera skolans samlade resultat. De berättar att rektorn inte heller avsatt tid för respektive lärare att, på ett strukturerat sätt, analysera elevernas resultat.

Skolinspektionen har i anslutning till uppföljningsbesöket fått in ett dokument med titeln "Utvärdering av det systematiska kvalitetsarbetet i SKOLAN LÄSÅR 2015/2016". Enligt uppgift från rektorn har sju lärare, vilka representerar samtliga årskurser, deltagit i utvärderingen. Dock har inte alla lärare som undervisat eleverna under det aktuella läsåret deltagit. Vid genomgång av utvärderingen noterar Skolinspektionen att den saknar sammanställning av skolenhetens kunskapsresultat och resultatet av ett eventuellt arbete med trygghet och studiero liksom en analys av skolans samlade resultat. Dokumentet inne-

håller en redogörelse för hur lärarna under läsåret 2015/16 arbetat med olika aktiviteter i syfte att inrikta verksamheten mot övergripande läroplansmål. I utvärderingen finns under rubriken "Nytt område till nästa år" insatser/åtgärder angivna. Det finns dock inte någon koppling mellan dessa åtgärder och skolenhetens resultat.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorn fortfarande inte bedriver, eller ser till att det bedrivs, ett systematiskt kvalitetsarbete på skolenhetsnivå för utveckling av skolenhetens verksamhet. Rektorn har uppgett att hon gått igenom "betygsresultaten" tillsammans med lärare. De lärare som Skolinspektionen intervjuade vid uppföljningsbesöket kände dock inte till att det skulle ha gjorts någon sammanställning av kunskapsresultaten och rektorn har inte heller kunnat visa upp någon sådan. Någon uppföljning av skolans resultat i skollagens mening kan därmed inte anses ha genomförts.

Genom intervjuer med lärarna och rektorn har det vidare framkommit att de inte analyserat skolenhetens resultat, att rektorn inte fattat beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder för skolenheten efter en analys av resultatet samt dokumenterat dessa. Det har även framkommit vid genomgång av huvudmannens redovisning till Skolinspektionen den 16 september 2016 samt i intervju med rektorn att rektorn som en följd av detta inte heller har en dokumenterad planering av hur eventuella utvecklingsåtgärder ska genomföras.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att den tidigare konstaterade bristen kvarstår i sin helhet och att de åtgärder som rektorn redogjort för långt ifrån uppfyller kraven på en fungerande process där uppföljning och analys leder till utveckling av verksamheten. Som redovisats tidigare i detta beslut visar betygs katalogen från vårterminen 2016 att en stor andel av eleverna fortsätter att få betyget F i samma ämnen som tidigare terminer. Skolinspektionen finner det därför allvarligt att rektorn, trots att Skolinspektionen i tidigare beslut pekat på vikten av att resultaten följs upp och analyseras samt att beslut om utvecklingsåtgärder fattas, fortfarande inte gjort sådana analyser och fattat beslut om åtgärder. Även det faktum att en stor andel lärare saknar behörighet och legitimation för den undervisning de bedriver gör arbetet med att följa upp och utveckla undervisningen än mer angeläget.

Huvudmannens ansvar för utveckling av utbildningen vid grundskolan

I beslut den 3 maj 2016 bedömde Skolinspektionen att huvudmannen inte bedrev ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå. Skolinspektionen konstaterade att huvudmannen inte följde upp utbildningens resultat, inte beslutade om nödvändiga utvecklingsåtgärder utifrån vad som framkommit i en analys av uppföljningen och varken planerade för genomförandet av utvecklingsåtgärder eller genomförde sådana åtgärder.

I beslutet förelades Sverigefinska skolan i Göteborg-Göteborgin Ruotsinsuomalainen Koulu ekonomisk förening vid vite att vidta följande åtgärder:

- Huvudmannen ska följa upp kunskapsresultat samt resultaten av arbetet med trygghet och studiero inom utbildningen. Uppföljningen ska dokumenteras. Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete ska vara att de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet uppfylls. (4 kap. 3, 5 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen ska huvudmannen besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen ska planera för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomföra dessa. Planeringen och åtgärderna ska dokumenteras. (4 kap. 3, 6 och 7 §§ skollagen)

Motivering

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska huvudmannen ansvara för att det på huvudmannanivå bedrivs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Skollagen anger också att det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det genom uppföljning, klagomål eller på annat sätt framkommer att det finns brister i verksamheten ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Huvudmannens redovisning

I den redovisning som huvudmannen skickat in till Skolinspektionen den 16 september 2016 finns inga beskrivningar av att några åtgärder vidtagits för att avhjälpa bristerna.

Skolinspektionens utredning

I intervju vid uppföljningsbesöket den 21 september 2016 med ordföranden för huvudmannens styrelse framkommer att huvudmannen inte tagit del av någon aktuell resultatsammanställning från skolan och att huvudmannen inte heller efterfrågat detta från rektorn. Vidare framkommer det under intervjun att huvudmannen inte analyserat utbildningens resultat, inte beslutat om nödvändiga åtgärder för att utveckla utbildningen och inte heller genomfört eller planerat att genomföra några sådana åtgärder.

Rektorn uppger att huvudmannen inte var med vid utvärderingen som personalen hade i juni. Hon säger vidare att huvudmannen inte efterfrågat några resultat från skolenheten och heller inte fått några av henne.

Skolinspektionens bedömning

Vid Skolinspektionens uppföljning har det framkommit att huvudmannen inte vidtagit någon åtgärd för att komma tillrätta med tidigare konstaterade brist. Det är fortfarande så att huvudmannen varken följer upp utbildningens resultat, beslutar om nödvändiga utvecklingsåtgärder utifrån en analys av resultatet eller planerar för eller genomför utvecklingsåtgärder. Därmed bedömer Skolinspektionen att huvudmannen fortfarande inte bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå och bristen kvarstår i sin helhet. Skolinspektionen fann i beslut den 3 maj 2016 omfattande brister i Sverigefinska skolan i Göteborgs verksamhet. Trots detta har huvudmannen inte ens påbörjat ett systematiskt kvalitetsarbete och därigenom följt upp verksamhetens resultat i syfte att få en förståelse för den verksamhet denne ansvarar för. Skolinspektionen bedömer att detta är en allvarlig brist.

Huvudmannens ansvar för utveckling av utbildningen vid fritidshemmet

I beslut den 3 maj 2016 bedömde Skolinspektionen att huvudmannen inte bedrev ett systematiskt kvalitetsarbete för utbildningen vid fritidshemmet. Skolinspektionen konstaterade att huvudmannen inte följde upp utbildningens resultat, inte beslutade om nödvändiga utvecklingsåtgärder utifrån vad som framkommit i en analys av uppföljningen och varken planerade för genomförandet av utvecklingsåtgärder eller genomförde sådana åtgärder.

I beslutet förelades Sverigefinska skolan i Göteborg-Göteborgin Ruotsinsuomalainen Koulu ekonomisk förening vid vite att vidta följande åtgärder:

- Huvudmannen ska följa upp resultaten inom utbildningen i fritidshemmet och dokumentera denna uppföljning. Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete ska vara att de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet uppfylls. (4 kap. 3, 5 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannens beslut om åtgärder för att utveckla verksamheten ska utgå från huvudmannens analys av resultaten. De beslutade åtgärderna ska dokumenteras. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen ska planera för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomföra dessa. Planeringen av utvecklingsåtgärderna ska dokumenteras. (4 kap. 3, 6 och 7 §§ skollagen)

Motivering

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska huvudmannen ansvara för att det på huvudmannanivå bedrivs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och

Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg, Besök: Kungsgatan 20

Telefon: 08-586 080 00, Fax: 08-586 080 04

www.skolinspektionen.se

andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Skollagen anger också att det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det genom uppföljning, klagomål eller på annat sätt framkommer att det finns brister i verksamheten ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–7 §§ skollagen och 5 kap. 3 § skollagen)

Huvudmannens redovisning

I den redovisning som huvudmannen skickat in till Skolinspektionen den 16 september 2016 finns inga beskrivningar av att några åtgärder vidtagits för avhjälpa bristerna.

Skolinspektionens utredning

I intervjun med ordföranden för huvudmannens styrelse den 21 september 2016 framkommer det att huvudmannen inte sammanställt och analyserat resultat från fritidshemmet, inte beslutat om nödvändiga åtgärder för att utveckla utbildningen och därmed inte heller genomfört eller planerat att genomföra några sådana åtgärder.

Skolinspektionens bedömning

Vid Skolinspektionens uppföljning har det framkommit att huvudmannen inte vidtagit någon åtgärd för att komma tillrätta med tidigare konstaterade brist. Det är fortfarande så att huvudmannen varken följer upp om verksamheten genomförs i enlighet med det syfte, de mål och riktlinjer som finns fastslagna i skolförfattningarna, beslutar om nödvändiga utvecklingsåtgärder utifrån en analys av resultatet eller planerar för eller genomför utvecklingsåtgärder. Bristen kvarstår därmed i sin helhet. Skolinspektionen ser allvarligt på det faktum att huvudmannen inte ens påbörjat ett systematiskt kvalitetsarbete och därigenom inte följt upp verksamhetens resultat i syfte att få en förståelse för den verksamhet denne ansvarar för.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

I beslut den 3 maj 2016 bedömde Skolinspektionen att det vid Sverigefinska skolan i Göteborg inte bedrevs ett tillräckligt målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Detta då rektorn bland annat inte såg till att förekomsten av eventuella kränkningar bland eleverna, samt riskområden på skolan, kartlades.

Skolinspektionen förelade därför Sverigefinska skolan i Göteborg-Göteborgin Ruotsinsuomalainen Koulu ekonomisk förening att vidta följande åtgärder för att avhjälpa bristen:

- Rektorn ska se till att det vid skolenheten, utifrån en aktuell kartläggning av risker för kränkande behandling i verksamheten, bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling och då planera för och vidta åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande

behandling. Eleverna ska involveras i detta arbete. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Motivering

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska se till dels att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling, dels att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Huvudmannens redovisning

I den redovisning som huvudmannen inkommit med till Skolinspektionen den 16 september 2016 anges att rektorn gick runt i samtliga klasser under förra läsåret och berättade om likabehandlingsplanen och att hon ämnar göra det igen i höst. Huvudmannen genom rektorn skriver också att "här kommer ett antal dokument som jag tidigare inte visste var de fanns". Ett av dessa dokument har titeln "Sverigefinska skolans plan för likabehandlingsarbetet läsår 2013/14".

Skolinspektionens utredning

När Skolinspektionen i samband med uppföljningen besöker Sverigefinska skolan i Göteborg den 21 september 2016 och intervjuar eleverna berättar de att de inte fått svara på några enkätfrågor som handlat om trygghet, trivsel och förekomst av kränkningar eller på annat sätt lämnat sådana uppgifter till de vuxna på skolan. Vidare framkommer det i intervju med eleverna att två av deras lärare vid något tillfälle tagit upp frågan om hur lärare och elever ska arbeta tillsammans för att skapa trivsel men inte diskuterat med dem hur lärare och elever ska arbeta tillsammans för att skapa en trygg miljö för eleverna.

Under uppföljningsbesöket vid skolan den 21 september 2016 intervjuade Skolinspektionen kuratorn och skolsköterskan i elevhälsan och den 27 september 2016 intervjuades psykologen. I dessa intervjuer uppger de att de inte känner till om skolan gjort någon kartläggning av elevernas trygghet för att bland annat få vetskap om ifall elever blir utsatta för kränkningar, när och hur det sker samt vad skolan i så fall ska vidta för åtgärder för att motverka detta. De berättar också att de således inte fått i uppdrag av rektorn att analysera något eventuellt resultat av en kartläggning och inte heller fått i uppdrag att vara behjälpliga i framtagandet av skolövergripande åtgärder för att skapa en trygg miljö för eleverna. Dock säger skolsköterskan att hon, inom ramen för de s.k. hälso-samtal hon har med elever i årskurs 4 och 8, frågar lite om trygghet och trivsel

men att motsvarande samtal inte hållits med elever i övriga årskurser. Hon berättar vidare att informationen från dessa samtal enbart leder till eventuella åtgärder för enskilda elever och således inte resulterar i åtgärder på grupp- eller skolenivå.

I intervju med rektorn under Skolinspektionens uppföljningsbesök vid skolan uppger hon att hon inte har gjort någon sammanställning av hur eleverna mår eller följt upp värdegrundsarbetet i övrigt.

Under intervjuer med elevhälsans representanter, lärarna och rektorn har de uppgett att skolan saknar rutiner för hur personalen ska agera om elever utsätts för kränkande behandling.

I huvudmannens synpunkter på Skolinspektionens protokoll anges den 24 oktober 2016 att skolan har en plan mot kränkande behandling och att hon under våren gick runt i klasserna och förklarade för eleverna vad den innebär och att hon även ämnar göra detta "efter v 44". I ytterligare synpunkter på protokollet som huvudmannen inkommit med till Skolinspektionen den 25 oktober 2016 skriver rektorn att de ska genomföra en enkätundersökning bland eleverna efter novemberlovet. Vidare uppger rektorn att de ska revidera sin plan mot kränkande behandling efter att de fått resultaten från enkäten.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Sverigefinska skolan i Göteborg fortfarande saknar ett målinriktat arbete för att motverka att elever blir utsatta för kränkande behandling. Huvudmannen och rektorn har varken vidtagit de åtgärder Skolinspektionen krävt eller andra åtgärder för att avhjälpa bristerna inom detta arbetsområde. Skolan har fortfarande inte vid tiden för Skolinspektionens uppföljningsbesök och efterföljande kommunikation med huvudmannen kartlagt vilka risker för kränkande behandling som finns i verksamheten. Följaktligen har skolan heller inte på grundval av en aktuell kartläggning genomfört eller planerat för skolövergripande åtgärder som syftat till att förebygga och förhindra kränkande behandling och skapa en trygg miljö för eleverna. Vidare har huvudmannen, rektorn och personalen inte följt upp och utvärderat resultatet av arbetet med trygghet och studiero vilket framgår under bedömningsområdet "Styrning och utveckling av verksamheten" tidigare i detta beslut.

En plan mot kränkande behandling ska hjälpa skolor att arbeta systematiskt och målinriktat för att skapa en trygg miljö för eleverna. Planen ska bland annat innehålla en översikt av de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Sverigefinska skolan i Göteborg har emellertid fortfarande inte upprättat en sådan aktuell plan och inte heller rutiner för hur personalen ska agera om elever utsätts för kränkande behandling.

Skolinspektionen konstaterar sammanfattningsvis att huvudmannen och rektorn inte vidtagit nödvändiga åtgärder för att åtgärda bristen. Bristen kvarstår därmed i sin helhet.

Tillgång till elevhälsa

Skolinspektionen bedömde i beslut den 3 maj 2016 att huvudmannen inte såg till att eleverna vid Sverigefinska skolan i Göteborg hade tillgång till elevhälsans samtliga kompetenser. Elevhälsan saknade en kurator och personal med specialpedagogisk kompetens. Vidare bedömde Skolinspektionen att elevhälsan inte främst arbetade förebyggande och hälsofrämjande.

I beslutet förelades Sverigefinska skolan i Göteborg-Göteborgin Ruotsinsuomalainen Koulu ekonomisk förening därför vid vite att vidta följande åtgärder:

- Huvudmannen ska se till att det finns tillgång till elevhälsa för eleverna i förskoleklassen och grundskolan så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utbildning mot målen. Förutom skolläkare, skolsköterska, och psykolog, ska det finnas tillgång till kurator och personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11,2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn ska se till att elevhälsan främst används förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Motivering

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska det för eleverna i förskoleklassen och grundskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Huvudmannens redovisning

I den redovisning av åtgärder huvudmannen inkom med till Skolinspektionen den 16 september 2016 beskriver rektorn att hon anställt en kurator men att hon ännu inte anställt någon specialpedagog. Rektorn redogör inte för att förändringar har skett, eller ska ske, i elevhälsans arbete så att det främst blir förebyggande och hälsofrämjande.

Skolinspektionens utredning

Den 21 september intervjuar Skolinspektionen skolans kurator och skolsköterska och den 27 september genomförs en intervju med psykologen. Vid dessa intervjuer bekräftas att Sverigefinska skolan i Göteborgs elevhälsa, vid tiden för tillsynen, består av en skolsköterska, en kurator, en psykolog samt en skolläkare. Det framgår dock att personal med specialpedagogisk kompetens fortfarande saknas. Den 30 november uppger emellertid rektorn till Skolinspektionen att hon har sett till att skolan fått tillgång till en specialpedagog.

Skolsköterskan berättar under intervjun den 21 september att det inte har skett någon förändring i elevhälsans arbetssätt efter Skolinspektionens beslut den 3 maj 2016, förutom att rektorn uppmanat henne att se till att samtal om sex och samlevnad genomförs med högstadieläverna. Skolsköterskan uppger vidare att hon hittills inte varit involverad i något skolövergripande förebyggande arbete för att förbättra elevernas trygghet och trivsel, men att hon ska ha hälso-samtal med elever i årskurs 4 och 8. Skolsköterskan uppger att enskilda samtal med elever rörande deras trygghet och trivsel, inom ramen för de s.k. hälso-samtalen, ibland lett till att skolan som åtgärd kallat elevens föräldrar till skolan för samtal. I intervjun framkommer det emellertid att skolan inte använt den information som samlats in under hälsosamtalen som underlag för några övergripande hälsofrämjande eller förebyggande insatser.

Kuratorn är nytillträdd och har vid intervjutillfället den 27 september deltagit i några av elevhälsans möten. Vid intervjun framkommer att kuratorn inte deltagit i något förebyggande och hälsofrämjande arbete utan enbart deltagit i diskussioner om enskilda elevers situation.

Psykologen berättar i intervju att hon arbetat förebyggande mot förskolans personal med en serie föreläsningar om anknytning, men att hennes tid vid skolan inte räcker för förebyggande insatser riktat mot grundskolan. Utöver det har hon bara deltagit i möten med enskild elevs föräldrar.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar att eleverna vid skolan får tillgång till en elevhälsa som innefattar de kompetenser som skollagen kräver. Därmed är den tidigare bristen gällande elevernas tillgång till elevhälsa åtgärdad.

Skolinspektionens uppföljning visar dock att huvudmannen och rektorn inte vidtagit åtgärder så att elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. I likhet med situationen under föregående läsår är elevhälsans arbete under innevarande läsår i huvudsak inriktad mot enskilda elevers skolsituation. Endast enstaka insatser som skulle kunna betecknas som förebyggande och hälsofrämjande genomförs. Bristen avseende utformningen av elevhälsans uppdrag vid skolan kvarstår därmed.

Tillgång till skolbibliotek

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 3 maj 2016 att huvudmannen inte såg till att eleverna gavs tillgång till ett skolbibliotek på det sätt som avses i författningarna. Skolinspektionen bedömde att bokbeståndet i skolans bibliotek var alltför begränsat för att kunna uppfylla ett skolbiblioteks samtliga funktioner. Biblioteket var placerat i en undervisningssal och det saknades exempelvis faktaböcker med undantag för ett fåtal äldre uppslagsverk. Att det fanns ytterligare böcker utplacerade i några av klassrummen ändrade inte denna bedömning eftersom ett skolbibliotek ska vara en gemensam och ordnad resurs. Både rektor och lärare ansåg att lärare och elever kan använda sig av kommunbiblioteket som ligger ungefär en kilometer från skolan. Skolinspektionen bedömde dock att kommunbiblioteket inte kunde anses utgöra en integrerad del av elevernas utbildning och därmed uppfylla skollagens krav på ett skolbibliotek för Sverigefinska skolan i Göteborg.

I beslutet förelades därför Sverigefinska skolan i Göteborg-Göteborgin Ruotsinsuomalainen Koulu ekonomisk förening att vidta följande åtgärd:

- Huvudmannen ska se till att eleverna får tillgång till ett skolbibliotek som kan ingå i skolans pedagogiska verksamhet och stödja eleverna i deras utveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Motivering

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska elever i grundskolan ha tillgång till skolbibliotek. Av förarbetena till skollagen (prop.2009/10:165 s. 284) framgår att med skolbibliotek avses en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Regeringen ansåg att skolbiblioteken spelar en så viktig roll för att stimulera elevernas intresse för läsning och litteratur samt för att tillgodose deras behov av material för utbildningen att det var motiverat med en egen bestämmelse i skollagen. I förarbetena anges även att tillgången till skolbibliotek måste kunna anordnas på olika sätt beroende på de lokala förhållandena vid varje skola. En liten skola på landsbygden kan ha behov av andra lösningar än en stor skola i en stor stad.

Huvudmannens redovisning

I den redovisning av vidtagna åtgärder som huvudmannen skickat in till Skolinspektionen den 16 september 2016 finns inga beskrivningar av att åtgärder vidtagits eller planerats för att åtgärda bristen.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen genomförde en telefonintervju med rektorn den 19 september 2016 för att få kompletterande information om elevernas tillgång till skolbiblio-

Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg, Besök: Kungsgatan 20

Telefon: 08-586 080 00, Fax: 08-586 080 04

www.skolinspektionen.se

tek. I denna intervju uppger rektorn att det inte vidtagits några åtgärder för att utveckla skolans eget bibliotek eftersom de inte har råd med det. Rektorn berättar att hon upplever att de fortfarande har god kontakt med kommunbiblioteket i Lundby. Hon säger att de besöker detta bibliotek ofta, åtminstone med eleverna på lågstadiet. Rektorn berättar att hennes ambition är att eleverna ska gå dit en gång var 14:e dag. Hon menar att lärarna på lågstadiet även gjort det tidigare med eleverna. Men eleverna på högstadiet har nog inte varit där lika ofta, menar rektorn.

Den 29 september 2016 genomförde Skolinspektionen en telefonintervju med en bibliotekarie vid kommunbiblioteket i stadsdelen Lundby. Bibliotekarien uppgav att lärare från Sverigefinska skolan i Göteborg som undervisar de yngre eleverna besöker biblioteket tillsammans med eleverna ungefär var tredje vecka. Bibliotekarien kan dock inte erinra sig att det under höstterminen 2016 varit lärare från Sverigefinska skolan i Göteborg som besökt biblioteket tillsammans med äldre elever.

Bibliotekarien berättar vidare att det inte finns något avtal eller formaliserat samarbete mellan kommunbiblioteket och Sverigefinska skolan i Göteborg och att det därmed inte är överenskommet om kommunbiblioteket ska avsätta vissa personella resurser för att hjälpa Sverigefinska skolan i Göteborgs lärare och elever.

Vid intervju med ordföranden för huvudmannens styrelse den 21 september 2016 framkommer att han och rektorn direkt efter att Skolinspektionens beslut började prata om hur de skulle åtgärda bristen som avsåg skolbiblioteket, men att någon åtgärd härför ännu inte vidtagits.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen fortfarande inte har sett till att eleverna får tillgång till ett skolbibliotek på det sätt som avses i författningarna. I Skolinspektionens uppföljning har det framkommit att biblioteket beläget på Sverigefinska skolan i Göteborg är oförändrat bristfälligt då vare sig huvudmannen eller rektorn vidtagit några åtgärder för att utveckla det efter Skolinspektionens beslut den 3 maj 2016.

Istället hänvisar rektorn till att skolan samarbetar med kommunens bibliotek vilket rektorn menar ger eleverna fullgod tillgång till ett skolbibliotek. Det har dock inte framkommit någon uppgift om att detta bibliotek skulle användas i högre utsträckning eller mer frekvent efter Skolinspektionens beslut. Det finns fortfarande inte heller något formaliserat samarbete mellan skolan och det kommunala biblioteket som innebär att alla krav på ett skolbiblioteks funktioner är uppfyllda. Skolinspektionen bedömer därmed att det kommunala biblioteket inte används så frekvent och på ett sådant sätt att det för skolans elever kan anses utgöra en integrerad del av deras utbildning. Bristen kvarstår där-

med i sin helhet.

Undervisning och lärande

I beslut den 3 maj 2016 bedömde Skolinspektionen att lärarna inte i tillräcklig grad såg till att eleverna i årskurserna 4-9 fick ett reellt inflytande på arbetsformer och undervisningens innehåll. I beslutet förelades därför Sverigefinska skolan i Göteborg-Göteborgin Ruotsinsu-omalainen Koulu ekonomisk förening att vidta följande åtgärd:

- Lärarna ska se till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetsformer och undervisningens innehåll. (Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Motivering

Rättslig reglering

Enligt läroplanen ska de demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig omfatta alla elever. Elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen. Enligt läroplanen ska läraren svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Läraren ska även förbereda eleverna för delaktighet och medansvar och för de rättighet och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle.

Huvudmannens redovisning

I den redovisning av vidtagna åtgärder som huvudmannen skickat in till Skolinspektionen den 16 september 2016 redogör huvudmannen inte för att någon åtgärd vidtagits eller planeras att vidtas för att åtgärda bristen.

Skolinspektionens utredning

När Skolinspektionen intervjuar elever vid Sverigefinska skolan i Göteborg den 21 september 2016 berättar de att vissa av deras lärare frågat dem på vilket sätt de vill arbeta och hur de vill visa att de lärt sig det som de ska lära sig. Eleverna berättar dock att andra lärare aldrig frågar dem om sådana saker.

Skolinspektionen har den 30 september 2016 skickat kompletterande frågor till huvudmannen gällande vilka eventuella åtgärder huvudmannen och rektorn vidtagit för att avhjälpa denna brist. Huvudmannen har då svarat "eleverna informeras om de dokument som styr deras utbildning och utifrån det så planerar elever och lärare. Då framför eleverna synpunkter på när ex. i tiden pro-

ven ska ligga, hur många det ska vara (flera mindre eller färre större). Hur lång tid varje avsnitt i ämnena kan pågå för att hinna samtliga moment osv. Detta gäller sv, so, ma, no och teknik.”

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att alla lärare fortfarande inte svarar för att eleverna ges möjlighet till ett reellt inflytande på arbetsformer och undervisningens innehåll. Av uppgifter från såväl elever som huvudmannen har det framkommit att eleverna på högstadiet tillförsäkras inflytande i enbart vissa ämnen. Såsom framgår ovan i beslutet bedrivs ingen undervisning i årskurserna 5 och 6 detta läsår. Tidigare konstaterade brist kvarstår därmed.

Lärarnas samverkan

I beslut den 3 maj 2016 bedömde Skolinspektionen att lärarna inte i tillräcklig grad samverkade med varandra. Exempelvis framkom det i utredningen att flera av lärarna som undervisade i årskurserna 4-9 samverkade i alltför begränsad omfattning bland annat eftersom dessa lärare aldrig deltog i arbetslagens möten. Därmed gavs lärarna sämre förutsättningar till samarbeten kring exempelvis tematiska arbeten eller betyg och bedömningsfrågor och ett sådant samarbete hade inte heller ägt rum dåvarande läsår. I beslutet förelades därför Sverigefinska skolan i Göteborg-Göteborgin Ruotsinsuomalainen Koulu ekonomisk förening att vidta följande åtgärd:

- Rektorn ska se till att lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)

Motivering

Rättslig reglering

Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Lärarna vid skolan ska samverka med varandra i arbetet för att nå utbildningsmålen.

Huvudmannens redovisning

I den redovisning som huvudmannen skickat in till Skolinspektionen den 16 september 2016 uppger huvudmannen att rektorn har möte med högstadielärarna en gång per vecka, med lågstadielärarna en gång per vecka och med alla lärare en gång per månad.

Skolinspektionens utredning

När Skolinspektionen intervjuar lärarna den 21 september 2016 berättar de att

lärarna som undervisar på låg-¹ respektive högstadiet utgör varsitt arbetslag och träffas en gång i veckan. Det framkommer också under intervjun att vissa av lärarna inom högstadiets arbetslag har haft möten men att samtliga lärare som undervisar eleverna på högstadiet inte har deltagit i dessa möten. Lärarna berättar vidare att det är tänkt att all personal ska träffas var tredje vecka men att mötena inte kunnat genomföras som tänkt p.g.a. många vakanser. En av lärarna som undervisar på lågstadiet ger under intervjun exempel på att de under höstterminen genomför ett tematiskt arbete som innefattar moment från flera olika ämnen. Dock framkommer det att lärarna som undervisar på högstadiet hittills inte genomfört eller planerat för genomförande av några sådana tematiska arbeten eller annan samverkan.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att lärarna vid skolan fortfarande inte samverkar med varandra i tillräcklig utsträckning i arbetet med att nå utbildningsmålen. Förvisso samverkar lärarna på lågstadiet med varandra, vilket bland annat resulterat i att ett tematiskt arbete bedrivs under innevarande termin. Men lärare som undervisar i flera av de ämnen eleverna på högstadiet får undervisning i har inte deltagit i gemensamma möten med övriga lärare som undervisar på högstadiet. Rektorn har beskrivit att hon har en ambition att samtliga lärare ska träffas med viss regelbundenhet, men hon har dock inte redogjort för vad som ska tas upp under dessa möten eller om lärarna vid dessa tillfällen ska få möjlighet till planering av ämnesöverskridande arbeten, sambedömning eller andra former av samverkan. Därmed bedömer Skolinspektionen att huvudmannen inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen.

¹ Eleverna i årskurs 4 ingår under läsåret 2016/17 i samma undervisningsgrupp som eleverna i årskurserna 1-3. Eleverna i årskurs 4 undervisas därmed av lärarna på lågstadiet.

Arkivering av slutbetyg

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 3 maj 2016 att huvudmannen inte skickat in elevernas slutbetyg för läsåren 2014/15 och 2013/14 till Göteborgs kommun/Regionarkivet för Västra Götalandsregionen.

I beslutet förelades Sverigefinska skolan i Göteborg-Göteborgin Ruotsinsuomalainen Koulu ekonomisk förening att vidta följande åtgärd:

- Huvudmannen ska se till att elevernas slutbetyg för läsåren 2013/14 och 2014/15 och härfter fortsättningsvis lämnas till Göteborgs kommun för arkivering. (29 kap. 18 § skollagen)

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen för en fristående skola där betyg sätts ska lämna över elevernas slutbetyg till den kommun där skolan är belägen.

Huvudmannens redovisning

I den redovisning av vidtagna åtgärder som huvudmannen skickat in till Skolinspektionen den 16 september 2016 redogörs inte för om huvudmannen åtgärdat bristen eller inte.

Skolinspektionens utredning

I intervju med styrelsens ordförande den 21 september 2016 berättar han att han uppmanat rektorn att se till att betygen skickas iväg för arkivering men att rektorn inte gjort detta. Rektorn uppger i intervju att hon inte har skickat in betygen för arkivering eftersom hon inte undersökt för vilka läsår betyg tidigare inte har skickats in.

I huvudmannens synpunkter på Skolinspektionens protokoll som inkom till Skolinspektionen den 24 oktober 2016 skriver rektorn att hon varit i kontakt med Regionarkivet. Hon uppger att hon nu vet vilka betyg som inte skickats in och att hon snarast ska skicka in dem.

När Skolinspektionen kontaktar Regionarkivet i Västra Götalandsregionen och Göteborgs stad framkommer det att slutbetygen från Sverigefinska skolan i Göteborg för läsåren 20113/14, 2014/15 och 2015/16 inkommit den 7 december.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen eftersom huvudmannen sett till att slutbetygen för läsåren 2013/14, 2014/15 och 2015/16 lämnats in till Göteborgs kommun för arkivering.

Anmälan om tvåspråkig undervisning

Skolinspektionen bedömde i beslut den 3 maj 2016 att huvudmannen inte har anmält till Skolinspektionen att skolan bedriver tvåspråkig undervisning.

I beslutet förelades Sverigefinska skolan i Göteborg-Göteborgin Ruotsinsuomalainen Koulu ekonomisk förening därför att vidta följande åtgärd:

- Huvudmannen, som bedriver tvåspråkig undervisning, ska anmäla det till Skolinspektionen. (9 kap. 9, 12-13 §§ skolförordningen)

Motivering

Rättslig reglering

Av skolförordningen framgår att för elever som har ett annat språk än svenska som dagligt umgängesspråk med en eller två vårdnadshavare får delar av undervisningen i årskurs 1-6 anordnas på detta språk. För elever med finska som umgängesspråk får sådan undervisning anordnas även i årskurs 7-9. En huvudman som anordnar undervisning på nämnda sätt ska anmäla detta till Skolinspektionen. Av skolförordningen framgår vidare att under den sammanlagda tid som eleven får tvåspråkig undervisning får högst hälften av undervisningen ges på umgängesspråket. Undervisningen ska planeras så att undervisningen på svenska successivt ökar.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen har den 12 juli 2016 tagit emot en anmälan, dnr 2016:6290, från huvudmannen för Sverigefinska skolan i Göteborg. Av anmälan framgår att skolan bedriver delar av undervisningen på annat språk (finska) än svenska.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen eftersom huvudmannen anmält till Skolinspektionen att skolan bedriver delar av undervisningen på annat språk än svenska.

Återkallelse av godkännande

Rättslig reglering

Enligt 26 kap. 10 § första stycket skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag.

Av 26 kap. 13 § första stycket skollagen framgår att Skolinspektionen får återkalla ett godkännande eller ett beslut om rätt till bidrag som myndigheten har meddelat om ett föreläggande enligt 26 kap. 10 § skollagen inte har följts, och missförhållandet är allvarligt.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen förelade huvudmannen, Göteborg-Göteborgin Ruotsinsuomalainen Koulu ekonomisk förening, att vidta sådana åtgärder att de brister som påtalats i Skolinspektionens båda beslut den 3 maj 2016 avhjälpas.

Huvudmannen skulle senast den 25 augusti 2016 komma in med en redovisning över vilka åtgärder som vidtagits. Huvudmannen beviljades därefter förlängt svarsdatum, efter begäran härom, och inkom med en skriftlig redovisning den 16 september 2016. Redovisningen är mycket kortfattat med hänsyn till det stora antalet brister som huvudmannen ålagts att åtgärda. För ett antal brister saknas det helt redovisade åtgärder.

Vid Skolinspektionens uppföljningsbesök den 21 september 2016 gav vare sig rektorn eller huvudmannen tillräcklig information för att Skolinspektionen skulle kunna få en tillfredsställande bild över vilka åtgärder som vidtagits med anledning av föreläggandena. Under intervjuer vid uppföljningsbesöket framkom att rektorn och huvudmannen inte hade kunskap om vad författningskraven innebär. I sammanhanget noteras att Skolinspektionen den 30 maj 2016 återförde beslutet för huvudmannen och rektorn och då muntligt förklarade innebörden av beslutet och de aktuella författningskraven.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen kan efter genomförd uppföljning konstatera att huvudmannen inte har avhjälp de påtalade bristerna förutom i några enstaka fall, vilket innebär att en rad brister som är centrala för verksamheterna kvarstår. Huvudmannen har således inte följt Skolinspektionens förelägganden eller på annat sätt åtgärdat samtliga de brister som var påtalade i besluten. De missförhållanden som kvarstår är allvarliga och utgör ett grovt åsidosättande av godkännandena för utbildningarna.

Huvudmannen brister framför allt i sin förmåga att ta ansvar för verksamheterna så att eleverna får den utbildning de har rätt till. Vid uppföljningen har det framkommit att verksamheten inom grundskolan inte bedrivs i sin helhet inom ramen för huvudmannens godkännande då det fortfarande finns lärare som undervisar vid skolan som inte är knutna till skolan genom anställningsavtal eller motsvarande. Det har även framkommit att eleverna i årskurs 7-9 undervisas av lärare som saknar legitimation i flertalet ämnen. Ändå har huvudmannen och rektorn ingen plan för hur man ska försäkra att beslut om betyg kommer att fattas i enlighet med skollagens regler framöver. Eftersom beslut om betyg utgör myndighetsutövning och kan få långtgående betydelse för en enskild elev är det av största vikt att de fattas på ett författningsenligt sätt. Bristen som kvarstår är att bedöma som allvarlig. Huvudmannen och rektorn kan fortfarande inte garantera eleverna en så grundläggande rättighet som den garanterade undervisningstiden. De har inte heller visat förmåga att säkerställa att elevernas behov av särskilt stöd utreds i de fall så ska ske. Dessa förhållanden har en direkt påverkan på elevernas möjlighet att nå målen för utbildningen. Bristerna är särskilt allvarliga mot bakgrund av att en betydande andel elever

har fått betyget F i samma ämnen under flera terminer i följd.

Under en lång tid har huvudmannen och rektorn inte bedrivit något systematiskt kvalitetsarbete för att utveckla skolans och fritidshemmets verksamheter, vilket konstaterades i Skolinspektionens beslut från den 3 maj 2016. Under uppföljning konstaterar Skolinspektionen att det fortfarande inte bedrivs något systematiskt kvalitetsarbete på skolenhets- och huvudmannanivå och att de tidigare konstaterade bristerna därmed kvarstår. Detta är allvarligt då skolan därför saknar ett system för att upptäcka hur de båda verksamheterna behöver utvecklas för att kunna ge eleverna förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt. Mot bakgrund av exempelvis den bristande måluppfyllelsen i årskurserna 6-9, den stora personalomsättning som förevarit under senare tid i årskurserna 4-9, det stora antalet olegitimerade lärare som undervisar eleverna i årskurserna 7-9 samt de omfattande brister Skolinspektionen påtalat i beslut den 3 maj 2016 är det anmärkningsvärt att huvudmannen efter besluten inte ens påbörjat ett kvalitetsarbete i syfte att utveckla verksamheten och höja den totala måluppfyllelsen. Att huvudmannen fortfarande inte har ett kvalitetsarbete rörande fritidshemmet innebär att huvudmannen inte kan säkerställa att verksamheten i fritidshemmet kan komplettera utbildningen i förskoleklass och grundskola samt stimulera elevernas utveckling och lärande såsom skolförfattningarna föreskriver. Den nära koppling som föreligger mellan verksamheterna inom skola och fritidshem innebär att brister inom skolans verksamhet därmed även får betydelse för den inom fritidshemmet kompletterande utbildningen.

Skolinspektionens uppföljning har visat att huvudmannen och rektorn inte enbart har åsidosatt sina skyldigheter att avhjälpa påtalade brister inom tiden som följt på Skolinspektionens beslut utan även saknar en plan för hur bristerna framgent ska åtgärdas. Skolinspektionen bedömer att de svar som lämnats av huvudmannen och rektorn, både skriftligt och muntligt, visar på en oförmåga att komma tillrätta med bristerna. Svaren visar också på en okunskap om gällande författningar som reglerar utbildningarna och om det ansvar som en huvudman respektive rektor har för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till enligt samma författningar. Skolinspektionen bedömer därför att huvudmannen saknar förmåga att även på längre sikt komma tillrätta med påtalade brister.

De brister som fortfarande föreligger enligt bedömningarna i detta beslut är allvarliga och innebär sammantaget att utbildningen vid Sverigefinska skolan i Göteborg i grundläggande delar inte lever upp till de krav som ställs i skollagen och tillhörande författningar. Detta innebär att eleverna under en längre tid inte fått den utbildning de har rätt till.

Med hänsyn till att bristerna i verksamheten inte åtgärdats i enlighet med Skolinspektionens förelägganden den 3 maj 2016 och att missförhållandena vid skolenheten är allvarliga, ska godkännandena av Göteborg-Göteborgin Ruotsinsu-

omalainen Koulu ekonomisk förening som huvudman för förskoleklass, grundskola årskurs 1-9 och fritidshem vid Sverigefinska skolan i Göteborg, belägen i Göteborgs kommun, återkallas enligt 26 kap. 13 § skollagen.

Då godkännandet återkallas föreligger inte skäl att ansöka om utdömande av det förelagda vitet i Skolinspektionens beslut den 3 maj 2016 i ärende 44-2015:4266).

Beslutet gäller från den 6 januari 2017.

Hur man överklagar, se bilaga 1.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har avdelningschefen Björn Persson, rättschef Annica Runsten, juristen Maria Rönnberg samt avdelningsjuristen Charlotte Fagher deltagit.

Helén Ängmo
Generaldirektör

Daniel Talje
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1 Överklagandehänvisning

Bilaga 2 Skolinspektionens beslut den 3 maj 2016 i ärende 2016:4266

Bilaga 3 Skolinspektionens beslut den 3 maj 2016 i ärende 2016:240

Bilaga 1

Överklagande av beslutet

Skolinspektionens beslut om återkallelse får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg.

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.